

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

5.2.2026 г.

X БД ЗБР

Към П-01-32-[1]/05.02.2026

Signed by: MIGLENA MITOVA

Ниво на класификация: 0
[T L P : W H I T E]

ДО
Г-ЖА СНЕЖИНА КРЪСТЕВА-ЯКИМОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - БЛАГОЕВГРАД
ул. Свобода, №1
гр. Благоевград, 2700

Относно: *Инвестиционно предложение „Добив и първична преработка на скалнооблицовъчни материали - гнайси от находище “Кюмк”, землище на с. Крушево, община Гърмен, област Благоевград”, с възложител “БУЛСТОН - 3” ООД*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КРЪСТЕВА-ЯКИМОВА,

Във връзка с разпоредбите на чл. 4а, ал. 2 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредба за ОВОС) и на основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите, относно гореописаното инвестиционно предложение, Ви уведомявам, че същото е допустимо спрямо режимите, определени в утвърдените План за управление на речните басейни (2022-2027 г.) и План за управление на риска от наводнения (2022-2027 г.) на ЗБР при спазване разпоредбите на Закона за водите и условията, описани в настоящото становище.

1. Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ се е произнесла със становище с изх.№П-01-336/27.09.2024г. относно представено за разглеждане инвестиционно предложение „Добив и първична преработка на скалнооблицовъчни материали - гнайси от находище “Кюмк”, землище на с. Крушево, община Гърмен, област Благоевград”, съгласно разпоредбите на чл. 4а, ал. 2 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредба за ОВОС) и на основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите, относно **допустимостта му** спрямо режимите, определени в утвърдените План за управление на речните басейни (2016-2021 г.) и План за управление на риска от наводнения (2022-2027 г.) на ЗБР. Възложителят посочва, че инвестиционното предложение за „Добив и първична преработка на скалнооблицовъчни материали - гнайси от

находище „Кюмк“, землище на с. Крушево, община Гърмен, област Благоевград“ е ново. Внасяно е в РИОСВ-Благоевград с вх. № 4312/13.09.2024 г. преди приемането на геоложкия доклад от СЕК към Министерството на енергетиката (съгласно чл. 21, ал. 3, т.7 от ЗПБ), но предвид посочения срок в писмо с изх. № 4312(8)/09.10.2024 г., на основание чл. 2а, ал.5, т. 1 от Наредбата за ОВОС започналата процедура е прекратена.

2. Предмет на инвестиционното предложение е добив на скалнооблицовъчни материали - гнайси в находище „Кюмк“, с. Крушево, общ. Гърмен, област Благоевград. Площта на находището е 40,5 дка, към което има допълнителна обслужваща площ – 21,4 дка, като общата проектоконцесионната площ е 61,9 дка. Инвестиционното предложение е следствие на извършено геоложко проучване след получено Разрешение № 581/02.12.2021 г. на Министъра на енергетиката и сключен Договор на 07.06.2022 г. със същото ведомство за проучване на скалнооблицовъчни материали - подземни богатства по чл.2, ал. 1, т.6 от Закона за подземните богатства /ЗПБ/ в площ „Кюмк“, разположена в землището на с. Крушево, община Гърмен, област Благоевград, за две години. Основните процеси, свързани с инвестиционното намерение са добивни работи по открит безвзривен карьерен способ за дейностите в находище „Кюмк“. Инвестиционното предложение обхваща следните дейности - откривни работи, добив на скалнооблицовъчни материали - гнайси, транспортирането им до депо, извън проектоконцесионната площ, и рекултивация на проектната концесионната площ за срок от 35 години. Площта на находище „Кюмк“ е 40453,5 м² (40,5 дка), а допълнителната обслужваща площ 21433,7 м² (21,4 дка), при което общата проектоконцесионната площ е 61887,2 м² (61,9 дка). В площта на находището ще се извършва добив на гнайси, по открит карьерен способ в обем от 3000 м³ годишно. Изчислени и приети са с Протокол на СЕК № НБ-3/27.02.2025 г. геоложки запаси и ресурси от гнайси за скалнооблицовъчни материали по блокове в находище „Кюмк“. Максимално полезна дебелина на запасите и ресурсите за находището ще бъде до 12 м от повърхността на терена. Най-високата кота за находището е котата горнище - 980 м, а най-ниската кота долнище ще бъде на 12 м под повърхността на терена, както за запасите, така и за ресурсите от находището. Непродуктивните прослойки и визуално оценените материали като негодни за цепене се оставят на място, където не пречат на добива. Определеният обемен рандеман на добив е 30%, т.е. по- голямата част от добитата минна маса - 70% остава на място. До добивния участък има достъп за колите, превозващи блокчетата до депо. Площният рандеман на плочи цепени за скалнооблицовъчни гнайси е 12 м²/м³, при дебелина на плочите 2.5 см, съответно обемния рандеман за плочи е - 30%. Минните работи ще се конкретизират подробно след получаване на концесия за добив от находището и след съгласувани Цялостен и годишен проект за експлоатация на находището, както и Цялостен и годишен проект за рекултивация и План за управление на минните отпадъци, съгласно Закона за подземните богатства. Рекултивацията ще бъде техническа - поетапно връщане на отпадъка от преработената суровина и откривката в отработените пространства и биологична рекултивация. При възможност за отделяне на почвения слой, същият ще се съхранява на депо, след което ще се използва за биологичната рекултивация. По време на експлоатацията на находището ще се извършва добив на гнайси от земните недра, чието общо доказано количество на запаси и ресурси е 459313,3 м³. Съгласно писмо с изх. № Е-26-Б-613/28.11.2025 г. на МЕ следва издаване на Удостоверение за търговско откритие, даващо права за предоставяне на концесия по Закона за подземните богатства /ЗПБ/.

3. Засегнатите почви в проектоконцесионната площ (61,9 дка) ще бъдат рекултивирани. За питейно-битови нужди на работещите ще се доставя бутилирана вода; Производственото водоснабдяване не се налага. При необходимост, вода за оросяване на

пътищата или добивните участъци, което ще се извършва в сухо и ветровито време за снижаване на праховите емисии, ще бъде осигурена чрез договор с фирма със съответното разрешително за ползване на промишлена вода. Водата ще се доставя до кариерата с цистерна.

Възложителят посочва, че при геоложкото проучване в проучвателните изработки не са достигнати подпочвени води. Експлоатацията ще се извършва на дълбочина до 12 м от повърхността на терена, която е над нивото на съвременния ерозионен срез на повърхностните води в околните деретата. Находището ще се разработва и над нивото на подземните води и няма опасност разработката да доведе до замърсяването им. Не се очаква оводняване на кариерните участъци, тъй като има възможност за свободно оттичане на дъждовните води. Експлоатацията не е свързана с дейности, отделящи отпадъчни и замърсени води.

4. Площта на находище “Кюмк”, в която ще се реализира инвестиционното предложение, попада в обхвата на подземно водно тяло „Пукнатинно-карстови води в Сатовчански карстов басейн, Долнодряновски плутон“ с код BG4G0001Pt1030. Съгласно информацията за състоянието на подземните водни тела в ПУРБ (2022-2027г.), цитираното подземно водно тяло е оценено в добро химично и добро количествено състояние. Поставената екологична цел за него е запазване, поддържане и недопускане на влошаване на добро количествено състояние; Запазване, поддържане и недопускане на влошаване на доброто химично състояние.

Актуализирана информация за целите и състоянието на подземните водни тела е представена в ПУРБ 2022-2027г., Приложение 5.2. Актуализирани цели за опазване на околната среда за подземните водни тела в Западнобеломорски район.

5. Площ „Кюмк“ попада в границите на зони за защита на водите по чл.119а, а именно:

✓ по чл.119а, ал.1, т.1 от Закона за водите - подземно водно тяло „Пукнатинно-карстови води в Сатовчански карстов басейн, Долнодряновски плутон“ с код на зоната за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване BG4DGW0001PT1030.

✓ Площ “Кюмк” не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии. Площ “Кюмк“ не попада и в границите на защитени зони (Натура 2000 места) по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

6. Площ “Кюмк“ землище на с. Крушево, община Гърмен, в която ще се реализира добивът, не попада в санитарно-охранителни зони около водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и/или около водовземни съоръжения за минерални води по смисъла на чл. 119, ал. 4 от Закона за водите.

7. Мерки в ПУРБ на ЗБР (2022-2027 г.) - В приложение 7.2.2. (Програма от мерки за повърхностни и подземни води в ЗБР) от Раздел 7, са разписани мерки, основни и допълващи, с които се цели постигане и поддържане на добро състояние на водните тела, чрез изпълнение на конкретни действия. Формулирането на тези мерки цели предприемане на необходимите действия за предотвратяване или минимизиране на неблагоприятните последици. Не са заложили мерки, ограничаващи или забраняващи дейностите, предвидени в инвестиционно предложение.

** По-подробна информация за всички мерки и действия към тях за поддържане на доброто състояние на водните тела, е налична в Приложение 7.2.2. „Програма от мерки за повърхностни и подземни водни тела“ от Раздел 7 на ПУРБ на ЗБР (2022-2027), публикувана на сайта на БД ЗБР.*

8. Мерки в ПУРН на ЗБР (2022-2027 г.) – Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) за Западнобеломорски район за басейново управление, за периода 2022-2027г., е изготвен на основание чл. 146о, ал. 1 от Закона за водите, с актуализирани РЗПРН, утвърдени със Заповед № РД-802/10.08.2021 г. на Министъра на околната среда и водите. При отразяване

на находище „Кюмк” в Географската информационна система на БДЗБР, се установи, че същият не попада в райони със значителен потенциален риск от наводнения по чл. 5 от Директивата за наводненията.

В ПУРН на ЗБР (2022-2027) в Приложение Ж е разработена програма от мерки, насочена към намаляване на риска от наводнения, като част от мерките са планирани за конкретни РЗПРН, а други са общи за района на басейново управление (РБУ) и могат да бъдат прилагани и на места извън РЗПРН.

При осъществяване на ИП да се прилагат приложимите мерки съгласно Становище по Екологична оценка № 7-5/2023 г. на проекта на ПУРН на ЗБР:

- *Изпълнителят на предвидените строителни дейности да извършва селективно, отнемане, правилно съхраняване и оползотворяване на хумусния слой от почвата на предвидените за строителство терени;*
- *Да не се допуска в крайбрежните заливаеми ивици и земи на водохранилищата депониране и третиране на отпадъци, строителство и миене и обслужване на транспортни средства и техника, съгласно на чл. 134 от ЗВ;*
- *Използване на строителна и транспортна техника в добро техническо състояние за предотвратяване замърсяването на повърхностните води с петролни продукти.*

9. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане (чрез съществуващи или чрез нови съоръжения), опасността от замърсяване на подземните води в процеса на изграждане на нови тръбни (сондажни) кладенци и изисквания за предотвратяване на замърсяването – **неприложимо**.

10. Информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района, които трябва да бъдат взети предвид при последваща процедура по глава шест от ЗООС – Четири броя инвестиционни предложения сходни с разглежданото ИП са съгласувани спрямо режимите, определени в ПУРБ (2016-2021 г.) и ПУРН (2016-2021 г.) на ЗБР в землището на с. Крушево, общ. Гърмен. В ИП няма посочени дейности, свързани с водовземане и/или ползване на повърхностен и/или подземен воден обект. Актуалните регистри на разрешителни и решения, издадени от БДЗБР са налични на интернет страницата на БДЗБР в раздел Регистри.

11. Забрани и ограничения, предвидени от Закона за водите (ЗВ):

➤ За недопускане и предотвратяване на замърсявания и аварии, по отношение на повърхностите и подземните води е необходимо спазване на изискванията на чл. 131 от Закона за водите: *При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламохранилища и насипища, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи.*

➤ В случай на водоотлив да се има предвид, че дейностите по дрениране, инфилтриране и отнемане на естествени ресурси, касаещи подземните води, подлежат на разрешителен режим, съгласно чл. 44 и чл. 46, освен в случаите разписани по чл. 58. ал. 1, т. 6 от ЗВ.

➤ За опазване на подземните води от замърсяване се прилагат разпоредбите на чл. 46. ал. 2 и чл. 118а. ал. 1, т. 2, т. 3 и т. 4 от ЗВ: *обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води; други дейности върху повърхността на подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води;*

използването на материали, съдържащи приоритетни вещества; при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води.

➤ В случай на водовземане от подземни и/или повърхностни водни обекти, както и за заустване на отпадъчни (руднични) води в повърхностни водни обекти е необходимо провеждането на съответните процедури за издаване на разрешителни по реда на Глава четвърта от Закона за водите.

➤ В изпълнение на разпоредбите на чл. 156а, ал. 1, т. 2 от Закона за водите е необходимо на всички етапи от планирането, проектирането и експлоатацията на находище „Кюмк“, землище на с. Крушево, община Гърмен при експлоатация и изземване на цитираните участъци от находището да се предвидят мерки, обезопасяващи водите в подземното водно тяло от замърсяване.

➤ Съгласно разпоредбите на чл. 116 от Закон за водите, - всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане, с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети;

➤ Съгласно разпоредбите на чл. 61, ал. 1, т. 1, буква „в“ от *Наредба 1/10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води*, опазването на подземните води от замърсяване и влошаване се извършва, чрез прилагане на забраните по чл. 118а., ал. 1 от Закон за водите за: други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, **включително разкриване на нивото на подземните води на повърхността.**

12. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми: Реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже негативно влияние върху водите в района и върху заложените цели за поддържане на тяхното добро състояние, при условие, че бъдат спазени следните условия:

- ✓ идентифициране на ниска степен на риск от осушаването на подземното водно тяло;
- ✓ опазване на подземните води като основен източник за осигуряване на вода с питейни качества;
- ✓ предприемане на мерки за предотвратяване на възможно изтичане на руднични води при извършване минните дейности;
- ✓ да не се допуска замърсяването на води със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника.

13. Заключение относно приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС.

Предвид характера на дейностите предмет на представеното за разглеждане инвестиционно предложение считам, че чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС е неприложим.

5.2.2026 г.

X

Стоянка Манолева
Директор на БДЗБР
Signed by: STOYANKA MANOLEVA